

LBRIS

We know
books

REVISTA ROMÂNĂ DE ISTORIE A PRESEI

Anii X-XIII, nr. 1-4 (17-20) 2016-2019

BUCUREȘTI – 2020

CUPRINS

I. EDITORIAL

Conf. univ. dr. habil. Cătălin NEGOIȚĂ, Despre presă, ca oglindă a societății.....	5
--	---

II. CALENDAR 2020

Dr. Carmen IONESCU.....	7
--------------------------------	----------

III. STUDII ȘI CERCETĂRI

Lucian-Zeev HERȘCOVICI, Situția României și a evreilor din România reflectată în ziarul israelian de limba română <i>Viața Noastră</i> la începutul deceniului șase al secolului XX.....	39
Dr. Silviu-Constantin NEDELICU, <i>Revista Aghiuță. Foaie umoristică, satirică și critică</i> (1863–1864).....	67
Valentin UBAN, Publicațiile pompierilor români.....	77

IV. PERSONALITĂȚI ALE PRESEI

Dr. Carmen ȚĂGȘOREAN, Percepția lui Marius Mircu din <i>Tempo</i> asupra societății românești interbelice.....	91
---	----

V. ARHIVA DE AUR DIN PAGINI DE CORESPONDENȚĂ

Prof. univ. emerit dr. Ilie RAD, Scrisori de la col. Gheorghe Bejancu (1926–2009).....	105
--	-----

VI. DOSARUL REVISTEI: CORESPONDENȚII
DE RĂZBOI ... LA RĂZBOI

Valentin VASILE, Relațiile militari-presă și dezvoltarea tehnicilor de relații publice în secolul al XIX-lea.....	117
--	-----

VII. CONTRIBUȚII LA ISTORIA PRESEI ROMÂNE

- CS II dr. Ioan DAVID,**
File din istoria presei bănățene. Intenții ziaristice în secolele al
XVIII-lea și al XIX-lea.....151
- Dr. Ghiușen ISMAIL,**
Evoluția presei turce și tătare din Dobrogea în perioada 1888–1941.....154
- Prof. univ. dr. Silvia GROSSU,**
Publicațiile periodice din Basarabia în anii 1940–1945. O trecere în
revistă.....159
- Livia CIUPERCĂ,**
Învățământul covurluiian în presa interbelică.....166
- Ion DOMENCO,**
Regimul totalitar și lipsa libertății de gândire în presa din RSSM după
28 iunie 1940.....171

VIII. FIȘE PENTRU DICȚIONARUL PRESEI ROMÂNE

- Dr. Vasile PASAILĂ,**
Publicații bucovinene.....175

IX. AM LUCRAT ÎN REDACȚIA...

- Șerban CIONOFF,**
Tânărul leninist – schiță de profil.....185

X. MEMORIA PRESEI

- Cristina DEMA,**
Muzeul Presei „Sever Bocu” din Jimbolia: diversitate în uni(c)i-tate.....189

XI. IN MEMORIAM

- Prof. univ. dr. Silvia GROSSU,**
Maria Pușcașu-Danilov (1956–2018): Cercetător emerit al istoriei
presei din Republica Moldova.....201

XII. CRONOLOGIE

- Răzvan MOCEANU,**
Publiciști și autori români plecați dintre noi în perioada 2015–2019.....203

XIII. DIN VIAȚA ARIP

- ***, Congrese Internaționale din perioada 2015–2018.....213

II. CALENDAR 2020¹

IANUARIE

1.I.1855 – Vasile ALECSANDRI editează săptămânalul *România literară* (până la 3 decembrie același an), la Iași, fiind considerat continuator direct al programului *Daciei literare* (1840) și al *Propășirii* (1844) – 165 de ani (Dicționar cronologic – Literatura română);

1.I.2019 – a murit Lazăr LĂDARIU, poet, ziarist și om politic (n. 25.III.1939) – un an (<http://www.cuvantul-liber.ro/www.cuvantul-liber.ro/news/107913/61/LAZaR-LaDARIU-25-martie-1939-1-ianuarie-2019>);

1.I.1920 – apare la Turnu Severin *Datina*. Foiaia Societății culturale „M. Eminescu”, sub direcția lui M. Gușiță. Revista apare până în aprilie 1920. Reapare din ianuarie 1924 și va continua să fie editată până în 1932, cu o apariție neregulată. Dintre colaboratorii revistei pot fi menționați următorii: C. Rădulescu-Motru, Simion Mehedinți, Cezar Petrescu, Al. Lascarov-Moldovanu – 100 de ani (*PPR*, tom. III, p. 254 și tom. IV, p. 306; Ion Hangiu, *Presa românească de la începuturi pînă în prezent*, vol. II, pp. 120–121);

1.I.1920 – apare la Brăila *Revista Maritimă*. Revista apare cu acest titlu martie/aprilie 1921, și cu titlul *Revista Maritimă și Fluvială* în perioada mai/iunie – septembrie/octombrie 1921. Periodicul apare sub conducerea unui comitet de direcție, începând cu 1 februarie 1920, care va suferi modificări de-a lungul timpului – 100 de ani (*PPR*, tom. III, p. 783; Marian Petcu, *Istoria jurnalismului din România în date*, p. 380);

1.I.1920 – apare la București *Buletinul Asociațiunii Evreilor Români*. Periodicul are o foarte scurtă apariție (două numere), până pe 10 februarie 1920, sub direcțiunea comitetului executiv. În 1929 va apărea cel de-al treilea număr, și ultimul – 100 de ani (*PPR*, tom. III, p. 103 și tom. IV, p. 125; Marian Petcu, *Istoria jurnalismului din România în date*, p. 380);

2.I.1920 – apare la București ziarul *România nouă*. Ziarul Societății pentru educația cetățenească, sub direcția lui M. Gușiță. Periodicul apare zilnic până în 19 octombrie 1921. În perioada 1 februarie 1920–16 octombrie 1921 a editat un supliment literar și artistic independent – 100 de ani (*PPR*, tom. III, p. 824; Ion Hangiu, *Presa românească de la începuturi pînă în prezent*, vol. II, pp. 122–124);

4.I.1847 – a apărut *Organul luminării* (până la 28 aprilie 1848), la Blaj, prima gazetă tipărită în Transilvania în întregime cu caractere latine, publicație săptămâ-

¹ Realizarea *Calendarului* a fost făcută de dr. Carmen Ionescu, Rador.

nală, cu profil filologic, politic și literar, editată din inițiativa și sub conducerea lui Timotei Cipariu; între 12 mai și 29 septembrie 1848 va apare sub numele de *Organul național* – 173 de ani (*Istoria României în date*, 2003);

4.I.1931 – s-a născut Nora IUGA (pseudonimul literar al Eleonorei Almosnino), poetă, prozatoare și traducătoare – 89 de ani (din limbile germană și suedeză) (www.crispedia.ro);

4.I.1945 – s-a născut Eugen BUNARU, poet, publicist, filolog și profesor; este unul dintre cei mai prestigioși poeți și animatori culturali timișoreni – 75 de ani (<https://www.film.ro/invitati/eugen-bunaru/>);

4.I. – „Ziua mondială Braille” este marcată de ziua de naștere a francezului Louis Braille (1809–1852), inventatorul alfabetului cu puncte în relief pentru persoane cu deficiențe de vedere; în 1878, cu ocazia unui congres internațional organizat la Paris, alfabetul Braille a fost adoptat oficial ca metodă de învățare a cititului pentru copiii nevăzători (Agerpres 4.I.2014);

6.I.1760 – s-a născut Ioan BUDAI-DELEANU, scriitor, istoric și cărturar iluminist, reprezentant al Școlii Ardelene (m. 24.VIII.1820) – 260 de ani (*Dicționarul scriitorilor români A-C*, 1995);

6.I.1802 – s-a născut Ion HELIADE-RĂDULESCU, scriitor, traducător, lingvist, publicist și om politic; primul președinte al Academiei Române (1867–1870); animatorul mișcării culturale românești pașoptiste; unul dintre inițiatorii Societății Literare (1827) și ai Societății Filarmonice (1833); întemeietor al presei din Țara Românească (*Curierul românesc*, 1829, prima gazetă în limba română apărută în țară; *Muzeu național*, 1836; *Curier de ambe sexe*, 1837, care promova debuturile și traducerile, precum și valorificarea creației literare); ca membru al Guvernului provizoriu și al Locotenenței domnești a avut o atitudine moderată; membru fondator al Societății Academice Române (m. 27.IV.1872) – 218 ani (*Dicționarul scriitorilor români D-L*, 1998; Dorina Rusu, *Membrii Academiei Române 1866–2003*. Dicționar);

8.I.1990 – a apărut Decretul-lege al Consiliului Frontului Salvării Naționale prin care se înființa Agenția de presă „Rompres”, succesoare a agențiilor naționale „Rador” (1921) și „Agerpres” (1949) – 30 de ani (Rompres 8.I.1990). NOTĂ: Din iulie 2008 „Rompres” a revenit la numele „Agerpres” (www.flux.ro);

10.I.1960 – s-a născut Ioana PÂRVULESCU, eseistă, romancieră, critic literar, publicistă, editoare, traducătoare și profesoară – 60 de ani ([https://unibuc.ro › am-ales-libertatea-interviu-cu-ioana-parvulescu](https://unibuc.ro/am-ales-libertatea-interviu-cu-ioana-parvulescu));

10.I.1920 – s-a născut la Stănești (jud. Vâlcea) scriitorul și ziaristul Alexandru CERNA-RĂDULESCU (m. 21 august 1990). A avut o lungă carieră în presa românească și a publicat în publicații precum: *Cuget clar* și *Azi* (1930), secretar de redacție și redactorul paginii culturale al ziarului *Ordinea* (1939–1944), secretar de redacție

al cotidianului *Viața*, revista *Albatros* (1941), revista *România viitoare* (1944), *Arta liberă* (1944), *Tribuna Transilvaniei* (1946), *Tribuna românească* (1946–1947), secretar de redacție al revistelor *Biserica Ortodoxă Română* și *Ortodoxia* (1949–1966), secretar general de redacție al revistei *România literară* (1968–1970), membru în colegiul redacțional al revistelor *Argeș* (1966/67) și *Oltul* (1968, 1970–1972). În 1990 a fost redactor al ziarului *Universul* de la Râmnicu Vâlcea – 100 de ani (Sultana Craia, *Dicționarul Ziariștilor Români*, p. 58–59; Marian Petcu, *Istoria jurnalismului din România în date*, p. 381; Mihail Straje, *Dicționar de pseudonime*, p. 141);

12.I.1845 – s-a născut Alexandru LAMBRIOR, filolog și folclorist; primul cercețator care a emis ideea întocmirii unei antologii a literaturii populare române; membru al societății literare „Junimea”; membru corespondent al Academiei Române (m.20.IX.1883) – 175 de ani (*Dicționar cronologic – Literatura română*);

12.I.1929 – la Radiodifuziunea Română era difuzată, pentru prima dată, emisiunea „Ora copiilor” – 91 de ani (Radio România 80 – Almanah);

12.I.1985 – la această dată se desființează toate studiourile teritoriale ale postului public de radio (Radio Cluj, Craiova, Iași, Timișoara și Târgu Mureș) și emisiunile în limbile minorităților naționale, pe baza unui ordin primit prin telefon de la Comitetul Central al PCR. Programele 1 și 2 își reduc drastic emisiile: program numai între orele 6:30 și 23:30, ulterior între orele 6:00 și 24:00 în fiecare zi; în această perioadă singura emisiune în limba minorităților a fost emisă din București. Din 22 decembrie 1989 Radio România își redeschide stațiile regionale – 35 de ani (www.romania-actualitati.ro);

13.I.1935 – s-a născut George GANĂ, filolog, critic și istoric literar, editor și profesor (m.8.III.2010) – 85 de ani (www.crispedia.ro);

13.I.2015 – a murit Valentin NICOLAU, geofizician, scriitor și dramaturg; fondator al editurii Nemira, fost președinte-director general al Televiziunii Române (2002–2005) (n.22.VI.1960) – 5 ani (*Mediafax* 13.I.2015);

15.I. – „Ziua culturii naționale”, marcată începând din anul 2011; potrivit inițiatorilor, membrii Academiei Române, alegerea datei are legătură cu nașterea lui Mihai Eminescu; în care „românii văd un poet reprezentativ pentru spiritualitatea și forța lor de creație”; propunerea legislativă (adoptată de Senat la 6 septembrie 2010 și de Camera Deputaților la 16 noiembrie) mai prevede că autoritățile centrale și locale vor sprijini material și financiar manifestările și acțiunile cultural-artistice dedicate acestei sărbători, iar TVR și Radioul public vor realiza programe speciale (www.ziare.com);

15.I.1850 – s-a născut poetul național, prozatorul, dramaturgul, ziaristul și gânditorul Mihai EMINESCU (nume la naștere: Mihail Eminovici); supranumit „luceafărul poeziei românești”; membru post-mortem al Academiei Române (1948) (m.15.VI.1889) – 170 de ani (*Dicționar de literatură română*, 1979);

15.I.1934 – Este dat în folosință postul național Radio România de la Bod, cu un emițător provizoriu de 20 kw, pe o lungime de undă de 1875 metri, pus la dispoziție de firma „Marconi” – 86 de ani (Radio România 80 – Almanah);

17.I.1928 – are loc Adunarea generală de constituire a Societății de Difuziune Radiotelefonică din România și este aprobat Statutul de funcționare, constituindu-se primul Consiliu de Administrație al noului serviciu public – 92 de ani (www.srr.ro/anii_20-11863);

17.I.1929 – la Radiodifuziunea Română era anunțată pentru prima dată emisiunea umoristică „Ora veselă”; emisiunea nu dura, însă, mai mult de 10–15 minute și era scrisă și interpretată de actorul Ion Manu – 91 de ani (www.tnr.srr.ro/divertism);

17.I.2000 – a murit Ion RAȚIU, om politic țărănist, scriitor, gazetar, avocat; a locuit la Londra din 1940; s-a repatriat în ianuarie 1990; candidat la alegerile prezidențiale din România din 1990 (n.6.VI.1917) – 20 de ani (România liberă 18.I.2000);

20.I.1880 – apare, la București, revista *Literatorul* (până în 1919, cu perioade de întrerupere și schimbări de titlu), sub conducerea poetului Alexandru Macedonski – 140 de ani (Dicționar cronologic – Literatura română). NOTĂ: În ianuarie 1991 apare seria nouă a revistei *Literatorul*;

20. I. 1990 – a apărut, la București, primul număr al revistei „22”, editată de Grupul pentru Dialog Social; revista a primit acest nume în amintirea zilei de 22 decembrie 1989, când Nicolae Ceaușescu a părăsit clădirea Comitetului Central cu un elicopter; primul redactor șef a fost scriitorul Stelian Tănase – 30 de ani (Calendar Rompres, ianuarie 2005);

21.I.1805 – s-a născut Florian AARON, istoric și publicist; precursor al lui Mihail Kogălniceanu și Nicolae Bălcescu, a făcut în istoriografia română trecerea de la iluminism la romantism; propagator al ideilor Școlii Ardelene în Țara Românească; participant la Revoluția de la 1848 din Țara Românească și din Transilvania (m.12.VII.1887) – 215 ani (*Enciclopedia istoriografiei românești*);

21.I.1990 – a început să emită Studioul teritorial Radio Constanța al Radiodifuziunii Române; lansat sub devizele „Inima care bate pentru toată Dobrogea!” și „Căldura glasului unui prieten”, postul emite pe frecvențele de 909 KHz Constanța și 1530 KHz Tulcea, precum și pe 100,1 MHz și 90,8 MHz, în banda de unde ultrascurte, pentru ascultătorii din județele Constanța și Tulcea, însă este recepționat și în județele Brăila, Buzău, Vrancea, Galați, Ialomița și Călărași. În perioada mai-septembrie, pe frecvențele de 100,1 FM și 90,8 FM, Radio Constanța transmite programul estival Radio Vacanța, având ca arie de acoperire întreg litoralul românesc – 30 de ani (*Istoricul Radioului – Arhiva SRR*);

23.I.1940 – s-a născut poeta, eseista și publicista Ileana MĂLĂNCIOIU; membru corespondent al Academiei Române – 80 de ani (*Dicționarul scriitorilor români M-Q*, 2001);

24.I.1937 – s-a născut **Sofia ȘINCAN**, om de radio și televiziune; creatoarea Programului 3 al Radiodifuziunii Române, pe care l-a condus timp de aproape 20 de ani – 83 de ani (http://www.romania-actualitati.ro/programul_3_o_legenda_a_radioului_romanesc-124765);

27.I.1982 – a fost difuzată prima emisiune de SF radiofonic din Europa – „Radiobiblioteca SF”, pe programul III al Radiodifuziunii Române, avându-l ca redactor realizator pe Dan Ursuleanu (1943–2013); emisiunea, care și-a schimbat pe parcurs numele în „Exploratorii lumii de mâine”, este cea mai longevivă emisiune de radio dedicată SF-ului – 38 de ani (www.srsff.ro);

30.I.1840 – a apărut (până în iunie același an), la Iași, revista *Dacia literară*, sub conducerea lui Mihail Kogălniceanu; în „Introducția program”, datată „30 ghenarie 1840”, Kogălniceanu condamnă imitațiile sterile și mania traducerilor, arătând că esențială este promovarea directivei naționale și populare în literatură; revista, care își propunea „realizația dorinței ca românii să aibă o limbă și o literatură comună pentru toți”, a marcat un moment important în cristalizarea ideologiei pașoptiste, în dezvoltarea culturii și literaturii naționale – 180 de ani (Dicționar cronologic – Literatura română);

30.I.1852 – s-a născut **Ion Luca CARAGIALE**, dramaturg și prozator; membru post-mortem al Academiei Române (1948); (m.9.VI.1912, la Berlin/Germania) – 168 de ani (*Dicționarul esențial al scriitorilor români*, 2000);

30.I.1932 – s-a născut **Dinu (Constantin) SĂRARU**, romancier, dramaturg, scenarist, om de teatru, eseist, jurnalist (carieră jurnalistică timpurie la Radiodifuziunea Română – între anii 1950 și 1960 a lucrat ca reporter la Redacția Culturală; bogată activitate de cronicar teatral); fondatorul *Fundației Naționale pentru Civilizație Rurală „Niște țărani”* (1998), al revistelor *Renașterea civilizației rurale românești* și *Clipa. Magazinul actualității culturale românești*, și al Institutului Național de Cercetare a Civilizației Rurale – 88 de ani (Titus Vîjeu, *Scripta manent. Ghid biobibliografic al scriitorilor din Radio*, 2004);

30.I.2005 – a murit **Aurel-Dragoș MUNTEANU**, prozator și eseist; primul director al Televiziunii Române după Revoluția anticomunistă din decembrie 1989; ambasador al României în SUA între 1992 și 1994 (n. 16.I.1942, în comuna Buda, azi în R. Moldova) – 15 ani (*Dicționarul scriitorilor români M-Q*, 2001; www.mae.ro/index);

FEBRUARIE 2020

I.II.1920 – apare la București ziarul *Curentul nou*. Periodicul apare săptămânal până în 28 septembrie 1920. Dintre colaboratori îi menționăm pe Gala Galaction, Jean Bart, C. G. Costa-Foru, Gr. Trancu-Iași – 100 de ani (*PPR*, tom. III, p. 217; Marian Petcu, *Istoria jurnalismului din România în date*, p. 382);

III. STUDII ȘI CERCETĂRI

SITUAȚIA ROMÂNIEI ȘI A EVREILOR DIN ROMÂNIA REFLECTATĂ ÎN ZIARUL ISRAELIAN DE LIMBA ROMÂNĂ VIAȚA NOASTRĂ LA ÎNCEPUTUL DECENIULUI ȘASE AL SECOLULUI XX

Lucian-Zeev HERȘCOVICI¹

Abstract: The orientation and style of the newspaper *Viața noastră* are different from those of the Romanian press in exile. It was not a Romanian exile publication, but an Israeli newspaper in the Romanian language, whose purpose was not the fight against the communist regime in Romania, but the integration of immigrants in Israel. In order to know the history of the Jewish emigration from Romania to Israel in the first years of this state's existence, the situation of Romanian immigration to Israel, the attitudes within it, its relations with Romania, as well as the situation of Romanian Jews in the same period, we have to research it. The purpose of our article is to present the way of reflecting the situation in Romania and the Jews in Romania in the Romanian-language Israeli newspaper *Viața noastră* in the first years of the sixth decade of the 20th century. The large amount of material has caused us to limit ourselves for the time being to the years 1950–1951 and the first quarter of 1952.

Keywords: *Viața noastră*, Israeli newspaper, integration of Romanian immigrants, Jews from Romania.

Introducere

Scopul articolului nostru este de a prezenta modul de reflectare a situației din România și a evreilor din România în ziarul israelian de limba română *Viața noastră* în primii ani ai deceniului șase al secolului XX. Planul nostru inițial era de a analiza

¹ Bibliotecar specialist (selector de cărți) la Biblioteca Națională a Statului Israel (Jerusalem), email: lucian.herscovici@gmail.com

aceste aspecte în cursul întregului deceniu. Cantitatea mare de material ne-a făcut să ne limităm deocamdată la anii 1950–1951 și la primul trimestru al anului 1952, perioada mării emigrări evreiești din România, cu speranța că vom putea continua cercetarea în viitor.

Emigrarea evreiască din România în Statul Israel, 1948–1951

Anii 1950–1951 sunt cei în care emigrarea evreiască din România în Statul Israel a cunoscut un număr mare de persoane, atingând circa o treime din comunitatea evreiască română. Din punct de vedere numeric, în perioada 15 mai 1948 (ziua următoare declarației de independență a Statului Israel) și 31 decembrie 1951, au venit 116.500 imigranți (*olim hadashim*) din România, reprezentând 17,2% din totalul imigrației în Israel (*aliyah*) în această perioadă și 43% din totalul imigrației din România până în anul 1995². În anul următor, 1952, emigrarea evreiască din România aproape că a încetat, pentru a fi reluată în anul 1958.

Prezența unui număr mare de vorbitori de limba română – dintre care mulți nu puteau citi decât în această limbă – a determinat apariția câtorva publicații de limba română în Israel. Majoritatea cititorilor posibili erau oameni care în România aparținuseră clasei medii sau erau de condiție modestă: 18,6% funcționari, 16,7% comercianți și vânzători, 32,9% muncitori și meșteșugari, și numai 7,1% liber-profesioniști și tehnicieni³. În Israel, mulți fuseseră nevoiți să se îndrepte spre munci manuale, uneori în agricultură, alteori spre meșteșuguri și mic comerț. Educația celor mai mulți era elementară și medie; numărul de licențiați universitari era mic, fie pentru că acestor oameni nu li se permitea emigrarea, fie pentru că ei nu erau interesați să emigreze din motive sociale, culturale și profesionale. Vârsta medie a imigranților era de 35–40 de ani, vârstă dificilă pentru emigrare. Erau și mulți imigranți mai vârstnici, fapt care agrava situația. Nu toți primeau îndrumarea necesară pentru a se putea integra în țara nouă. Majoritatea imigranților nu stăpâneau limba ebraică⁴.

² Vezi detalii la Carol Bines, *Din istoria imigrărilor în Israel 1882–1995*, Editura Hasefer, București, 1998, pp. 94–104; Silviu Leibner, Carol Bines, „Haaliyah me-Romanyah veqelithah baaretz”. *Yahaduth Romanyah bethequmath Yisrael*. Vol. 1: *Shorashim*, Editura Paltiel Segal, A. B. Yoffe, Efraim Ofir, Tehilah Ofer, Simon Cutișteanu, Eliyahu Harel; Shevet Yehudey Romanyah, Tel Aviv, 1992, pp. 229–238.

³ *Ibidem*.

⁴ „Bătrânii”, în *Viața noastră*, 1.9.1950, p. 1; „Vaporul Transilvania își va continua cursele”, în *Viața noastră*, 7.9.1950, p. 1; Naicu Goldman-Kaav, „Îndrumătorul pentru ole”, în *Viața noastră*, 12.10.1950, p. 3.

Publicațiile destinate imigranților, în limba română și în alte limbi vorbite de ei

Publicațiile în limba română nu se considerau românești, ci israeliene de limba română și reflectau punctul de vedere al unui partid politic ce urmărea să realizeze o formă de comunicare cu imigrații. Ele erau publicații sectoriale. Situația lor era asemănătoare cu cea a publicațiilor în alte limbi vorbite de imigranți: idiș, ladino, polonă, rusă, germană, bulgară, maghiară, persană, arabă, franceză. În societatea israeliană, aceste ziare erau considerate marginale, cenușii, destinate celor inadaptați, care nu știau limba ebraică. Scopul acestor ziare era ușurarea integrării imigranților în societatea israeliană și realizarea unui dialog cu ei.

În privința publicațiilor în limba română, o schimbare a avut loc mai târziu, atunci când numărul intelectualilor imigrați a crescut: aceste periodice au început să fie destinate nu celor care nu știau limba ebraică, ci celor care știau limba română și voiau să păstreze legătura cu țara de origine, cultura și tradiția ei istorică. Altă schimbare a avut loc datorită faptului că noua generație, născută în Israel, nu mai folosea limba română pentru necesități intelectuale, ceea ce a determinat pierderea terenului de către publicațiile în această limbă, din lipsă de cititori. Poziția publicațiilor în limba română, ca și a altor publicații în limbile imigranților, trebuia să păstreze un echilibru între interesele partidului politic respectiv ce le edita, pe de o parte, și ale imigranților, pe de altă parte. Păstrarea acestui echilibru era dificilă: uneori interesele erau diferite. Întrebările la care încercăm să răspundem sunt legate de problema acestui echilibru, atât în articole redacționale sau scrise de un autor, cât și în știri publicate.

Ziarul *Viața noastră* și alte publicații de limba română

Ziarul *Viața noastră* a fost cel mai longeviv dintre ziarele de limba română din Israel. El a apărut la Tel Aviv, la 15 august 1950 și a continuat să apară până în anul 2010. Inițial a apărut ca ziar săptămânal în patru pagini, în fiecare joi. Era un ziar politic ce prezenta aspecte de politică internă israeliană sub formă de știri și uneori de comentarii originale, precum și aspecte de politică internațională, cu caracter informativ⁵. În anul 1951 a început să apară de două ori pe săptămână, apoi de trei ori pe săptămână, tot în patru pagini. Mai târziu a devenit cotidian, iar numărul paginilor a crescut, adăugându-se pagini de cultură, literatură, tradiție.

⁵ Totuși, ziarul era uneori ironizat de unii imigranți intelectuali, care în derâdere îl numeau „Viața lor” sau „Vai de viața noastră!” (conversații cu câțiva intelectuali vârstnici, originari din România).